

הקרע והאקזיט: כמה יהיו שוות האופציות שיקבל בן זוג של סטארט-אפיסט בגירושים?

בית המשפט המחוזי קבע כי שווי האופציות בחברת סטארט-אפ לצורך חלוקת הרכוש בין בני זוג שהתגרשו, ייקבע בעת מימושן העתידי – ולא ברגע הפרידה • "אותה ציפייה לרווח שזרעיה נטמנו בתקופת הנישואים, תבוא לידי מימוש אך ורק עם מימושן בפועל של האופציות"

אפרת טימן

פרידה של בני זוג היא עניין מורכב, שיש לו גם משימות הכלכליות. במקרה של זוגות נשואים, הפרידה כוללת בין השאר חלוקה של הרכוש המשותף שנצבר במהלך השנים – למשל רכב, מכונית או חשבון בנק משותף. מבני הזוג עובר במסגרת זאת, עשויות להיות צמיחה למשואה אופציות שקיבל בן הזוג במקום עבודתו.

אופציות הן הוכחות לקנות מניות של החברה לאחד התקופה מסוימת, במחיר מסוים. זו הסיבה שכיחה שמקבלים עובדים בחברות הייטק, ובעיקר בסטארט-אפים צומחים. אף שמדובר במימוש, שע שר לא להיות שווה רב בעתיד, יש גם סיכוי שהחברה תימכר או תוגר פה ואז האופציות יהיו שוות ורבה העובד יוכל לעשות מכה, כלומר להרוויח רובה כסף בבת אחת.

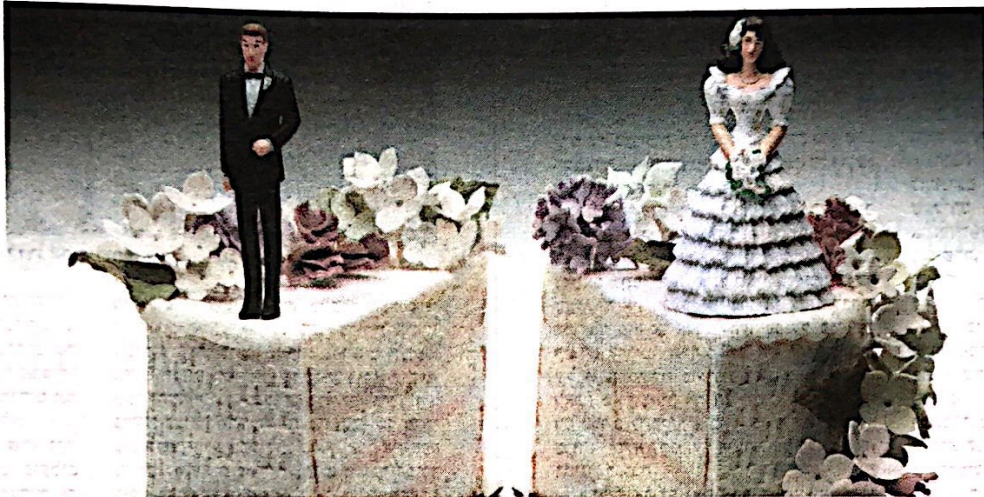
באחרונה הכריז בית המשפט המחוזי בשאלה ולוונטית למקרים רבים, הנוגעת למעמדה של האופציות כחלק מהרכוש המשותף שיש לחלק בעת גירושים. השאלה שעלתה היא מהו המועד שבו יש להעריך את שווי האופציות באופן סחירות לצורך חלוקתן בין בני הזוג האם יש לעשות זאת במועד הקרע בין בני הזוג, המועד הקובע לעניין חלוקת הרכוש עוד לפני פקיעת הנישואים, שבו ההערכה של האופציות היא ספקולטיבית – או במועד מימוש האופציות בפועל?

המשמעות הכלכלית של השאלה היא האם היא מכוונת שבה חברות פרטיות הערך של האופציות לרוב נפית לעומת השווי שלהן בעת המימוש. במקרה שהחברה נרכשת או מונפקת.

פסק הדין ניתן ללא שמונת הצדדים או החברה, אך נכתב כי זו חברה גדולה, יציבה ורווחית. מיסוד החברה, שהעיר במשפט, העריך את שווייה ביותר מ-100 מיליון דולר עוד לפני הגיוס האחרון, בסך 90 מיליון שקל, באוקטובר 2016.

"בן זוג תומך ושותף לחלום"

בית המשפט דן במקרה של בני זוג שהתחתנו בסוף 2001, ולכן חל עליהם חוק יחסי ממון הקובע כי הרכוש המשותף יחולק שווה בשווה. לאחר 12 שנה הם התגרשו. לא היתה מחלוקת כי מועד הקרע

גטי אימגס IL: צילום

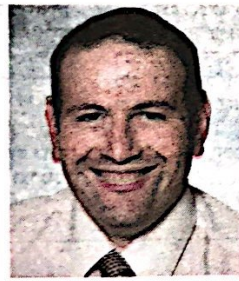
וביום שלישי התברר כי המסיים וכו' במליון שקל. במקרה זה, הם ציינו, היעד נתגלה כי בית המשפט יפסק כי הערך ייקבע במועד הגדלה ולא לפני כן, כשעדיין אין לו ערך. כמן כן ציינו השופטים כי יש נכסים נוספים שאותם מעריכים במועד המימוש ולא במועד הקרע – כמו קרן השתלמות שמועד ומי סיבה האפשרי שלה הוא שנה אחרי מועד הקרע. במקרה כזה בית דין שפס יקבע במועד הקרע את חלק באחדים של בן הזוג בכספי הקרן, אך המימוש בפועל תשלום חלק ייעשה לאחר מכן, כולל צבירת הריבית שנצטברה בשלב שאחרי הקרע.

אנו סבורים כי בהתייחס למימוש ולחלוקת האופציות של נכס זה, אופציות בלתי סחירות בחברת הזוג, תיוסם התכלית העומדת מאחורי העניין – חלוקה של הרכוש המשותף והגנתו של הנכסים שצברו על ידי בני הזוג – באופן שיהיה שווה בין בני הזוג אם אלה יועדים במועד מימוש בפועל.

השופטים הסייגו כי הציפייה לרווח, אותה ציפייה שזרעה נטמנו כבר במהלך תקופת הנישואים, אפשר שתבוא לידי מימוש אך ורק עם מימוש בפועל של האופציות. זו סיבה נוספת שבה האיש לא יוכל עשה טרעט שהיא מעוניינת לחלק באופן שווה עם בן הזוג במימוש ובסייג שהחברה ובציפייה לפי רחוק האופציה – א שום גישה לא תציפייה ביד או שיתאכזבו מפנה במידה שהיא.

אף שניתן לבצע הערכת השווי באופן שווה לאופציות לא מונפקות, השופטים קבעו כי מיצי אבי תי הוגן של הפטנט צאל ייעשה רק במועד המימוש, ולא בהערכה כללית לצרכים כלכליים ומסי דתיים. כשם שרטי הבס אינם אהבים הערכת ספקולטיבית ומעדיפים להצטרף לערכים אמיתיים עדיפים על הערכת המימושית. ריפם מעדיף על קרקע יציבה ונחת שימוש בניהול העסקות.

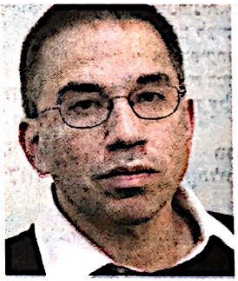
עוד ולית ניכר שרטי כי ישראל חלוקת האופציות הוא חלק מהמסגרת הכלכלית של עובדים רבים. מכיוון שאופציות הן נכס, יש להבין במסגרת איוון הבן שאבים הכוללת סעודים בני הזוג במסגרת חלוקת הרכוש המשותף, היא אומות. פסק הדין שומר על האיוון הקבוע בחוק יחסי ממון של פיו בן הזוג זכאי לאותו שווי בנכס שלו וכאן נכנס.

שחר ליפשיץ צילום: דן פורנס

על פי חוות דעתו של פרופ' ידלין, לאחר שבני הזוג חדלו להיות שותפים בחיי הזוגיות, האישה אינה זכאית לחלק כלשהו בערך הזמן של האופציות

על פי גישתם של פרופ' ליפשיץ ופרופ' חמדני, חישוב השווי במועד המימוש עולה בקנה אחד עם הרציונל השוויוני בעניין חוק יחסי ממון

עמרי ידלין צילום: תומר אפלבוים

בלת לידיה או לידי נאמן מטעמה את האופציות עד למועד שבו היא היתה רוצה לממש אותן, זה לא היה המצב במקרה שנתון. בתיק הוגשו שלוש חוות דעת. ראשית, השופט נחשן פישר מינה לצורך מתן חוות דעת מטעם בית המשפט את פרופ' עמרי ידלין, נשיא מכללת ספיר. בנוסף, לאור העובדה שמדובר בשאלה חדשה, הוא אישר גם לצדדים להגיש חוות דעת מטעמם – הבעל הגיש חוות דעת של ר"ד יואב מוא"ה, והאישה הגישה חוות דעת של פרופ' שחר ליפשיץ ופרופ' אסף חמדני.

לפי חוות הדעת של ידלין, יש לקבוע את ערך האופציות במועד הקרע. לגישתו, לאחד שבני הזוג חדלו להיות שותפים בחיי הנישואים, האישה גם לא שותפה בשכרן השוטף של בעלה לשעבר, וכאופן דומה היא אינה זכאית לחלק כל שווי בערך הזמן של האופציות. עמדה זו הובאה גם על ידי מוא"ה, שחושף כי הפסיקה בארה"ב מלי מודה של המוסדות מטעם בית המשפט, וקבע כי ראוי להתחיל למודע המימוש כדי להעריך את שווי

האופציות. הוא התברר כי אף שסודך כלל יש רצון לקבוע פרידה נקייה שאינה משאירה קצוות כלכליים, יש מקרים שחודגים מהעיקרון הזה. למשל, כאשר יש צורך להמשיך לראג במשותף לילדים קטנים, או בכל מה שקשור לחלוקת פנסיה תקציבית שבה הוכח מתגבשת עם הגדעה לפנסיה. ברומה, גם את האופציות יש להעריך בעתיד.

"מעדיפים קרקע יציבה ולא ניווחים"

הבעל עדיף לבית המשפט המחוזי מרכז, באמצעות עורך דין רפי שרמי. האולם דרכב של שלושה שופטים – מיכל ברגס, צבי רצמן וחנה קיציס – דחה החדש את הערעור. את האישה ייצג עוה"כ הדין שמואל מרון ואוד אריז. השופטים קבעו כי אין מניעה להעריך שווי של נכס גם לאחר מועד הקרע. הם הביאו דוגמה שבה אחד מבני הזוג רכש מסיים הגדלה בזמן ראשו, יש לאחד מכן הנפרד